

## POSTANOWIENIE

Dnia 9 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania P. K.  
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.  
o prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i waloryzację świadczenia,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 9 lutego 2017 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 maja 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

### UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 27 kwietnia 2009 r. ponownie ustalił wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 lutego 2009 r. do dnia 30 września 2010 r., ustalając jednocześnie wyrównanie świadczenia za okres od dnia 1 lutego 2009 r. do dnia 31 maja 2009 r., w kwocie 3.442,16 zł netto.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w Z. wyrokiem z dnia 8 grudnia 2014 r. zmienił częściowo zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 20 kwietnia 2010 r. do dnia 6 września 2010 r., umorzył postępowanie w przedmiocie przyznania wnioskodawcy prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy za okres od dnia 7 września 2010 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. oraz oddalił

odwołanie w części dotyczącej przyznania renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na stałe i waloryzacji renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Sąd umorzył na podstawie art. 477<sup>13</sup> k.p.c. postępowanie w przedmiocie przyznania wnioskodawcy prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 7 września 2010 r. do dnia 31 grudnia 2014 r., z uwagi na to, że organ rentowy kolejnymi decyzjami przyznał skarżącemu prawo do okresowej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 7 września 2010 r., aktualnie do 31 stycznia 2016 r. Sąd uznał, że w sprawie wnioskodawcy organ rentowy faktycznie zastosował waloryzację renty od dnia 1 marca 2009 r., ustalając ją w kwocie 1.066,75 zł (1.005,42 x 106,10%). Jakkolwiek zaskarżona decyzja nie zawiera wzmianki o waloryzacji renty, to wbrew stanowisku wnioskodawcy, przy ustalaniu wysokości świadczenia do wypłaty i kwoty wyrównania, zawiera operację waloryzacji.

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 28 maja 2015 r. oddalił apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego w Z. z dnia 8 grudnia 2014 r. Postanowieniem z dnia 28 maja 2015 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił zażalenie wnioskodawcy na postanowienie zawarte w pkt. II wyroku Sądu Okręgowego w Z. z dnia 8 grudnia 2014 r., którym Sąd ten umorzył postępowanie w przedmiocie przyznania wnioskodawcy prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 7 września 2010 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.

Powyższy wyrok oraz postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] wnioskodawca zaskarżył w całości, opierając skargę na naruszeniu prawa materialnego, to jest art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz na naruszeniu przepisu prawa procesowego, to jest art. 477<sup>13</sup> § 1 k.p.c. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398<sup>4</sup> § 2 i art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. z uwagi na potrzebę wykładni:

1. art. 13 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS budzącego poważne wątpliwości, to jest wątpliwości dotyczących kwestii rozumienia pojęcia braku rokowań do odzyskania zdolności do pracy przed upływem 5 lat,

2. art. 477<sup>13</sup> § 1 k.p.c. budzącego poważne wątpliwości, to jest wątpliwości dotyczących kwestii zmiany przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przez

wydanie innej decyzji w innym postępowaniu jako podstawy do umorzenia postępowania przez sąd.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie dostarcza powodów uzasadniających jej przyjęcie do rozpoznania.

W myśl art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W przedmiotowej sprawie nie jest jasne, czy intencją skarżącego było rozpoznanie skargi kasacyjnej z uwagi na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (jak wynika z przywołanej podstawy prawnej - art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.) czy też z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (na co wskazuje treść skargi).

Zauważyć należy, że Sąd Najwyższy nie jest związany wskazanymi przez skarżącego okolicznościami uzasadniającymi przyjęcie skargi kasacyjnej, dlatego też nie może ograniczyć się do rozważenia jedynie tych okoliczności. Ze względu na specyfikę przedsądu i dominowanie w postępowaniu kasacyjnym czynnika publicznoprawnego, Sąd Najwyższy może również przyjąć skargę, kierując się inną, niepowołaną przez skarżącego okolicznością przewidzianą w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. W rozpoznawanej sprawie nie doszło do nieważności postępowania przed sądem drugiej instancji, brak jest również podstaw do uznania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Konieczne jest zatem rozważenie wystąpienia jednej z przesłanek wskazanych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Jeżeli zagadnienie prawne było już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, skarżący powinien wykazać, że wystąpiły okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2015 r., I PK 4/15, LEX nr 1661934 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, LEX nr 1652383), czego skarżący w niniejszej

sprawie nie uczynił. Przez rozbieżności w orzecznictwie sądów, uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, należy rozumieć istnienie zróżnicowanych albo sprzecznych rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub bardzo podobnych stanach faktycznych, w których mają zastosowanie te same przepisy prawne, wyłożone lub zastosowane w sposób prowadzący do wydania odmiennych orzeczeń albo innych decyzji procesowych (postanowienie Sąd Najwyższy z dnia 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016 nr 2, poz. 29), co również nie ma miejsca na gruncie rozpoznawanej sprawy.

Wykładnia art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przedmiotem bogatego orzecznictwa Sądu Najwyższego. W zakresie wskazanym przez skarżącego uzasadnione jest przywołanie kilku rozstrzygnięć.

W wyroku dnia 21 września 2011 r. Sąd Najwyższy uznał, że zasadą jest orzekanie o niezdolności do pracy na okres nie dłuższy niż 5 lat. Dopiero brak rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem tego okresu obliguje do orzeczenia niezdolności na czas dłuższy (II UK 32/11, LEX nr 1221081). Podstawą do przyznania świadczenia jest przygotowana przez biegłych ocena stanu zdrowia osoby ubiegającej się o jego przyznanie. Nie są brane pod uwagę subiektywne odczucia zainteresowanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2013 r., I UK 650/12, LEX nr 1341963). Bez wątpienia ocena niezdolności do pracy w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania zatrudnienia wymaga wiadomości specjalnych. Dopiero gdy lekarz orzecznik (a w toku postępowania przed sądem biegły sądowy) uzna, że w danym przypadku nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem 5-letniego okresu, Sąd staje przed decyzją, na jak długo orzec niezdolność, nie wykluczając niezdolności trwałej. (wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 marca 2011 r., III AUa [...]).

Przy ocenie niezdolności do pracy i jej stopnia oraz rokowań w odzyskaniu zdolności do pracy należy uwzględnić zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia lub rehabilitacji, co należy do sfery medycznej pojęcia niezdolności do pracy, ale równocześnie trzeba ocenić możliwości wykonywania dotychczasowej pracy lub

podjęcia innej pracy, także po przekwalifikowaniu zawodowym, ze względu na rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2009 r., III UK 60/08, LEX nr 738357; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2008 r., I UK 54/08, LEX nr 1001284).

Przechodząc do drugiego z zagadnień, sprowadzającego się do wykładni art. 477<sup>13</sup> § 1 k.p.c., zauważyć należy, że przepis ten stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 182-183 k.p.c. oraz 355 k.p.c. i przewiduje szczególny przypadek umorzenia postępowania w sytuacji, gdy dalsze jego prowadzenie jest zbędne z uwagi na to, że zaskarżona decyzja została przez organ rentowy zmieniona poprzez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony w trakcie postępowania cywilnego przed wydaniem rozstrzygnięcia w sprawie przez sąd (T. Demendecki, [w:] Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania cywilnego, red. A Jakubecki, LEX 2016). Z uwagi na to, że osiągnięty zostaje cel postępowania, wydanie wyroku staje się zbędne. Zgodnie z jednolitym stanowiskiem judykatury, wskazana w art. 477<sup>13</sup> k.p.c. "zmiana zaskarżonej decyzji" nie musi polegać na wydaniu nowej decyzji zmieniającej zaskarżoną, ale na wydaniu takiej decyzji, której skutkiem jest uwzględnienie w całości lub w części żądania strony objętego przedmiotem zaskarżonej decyzji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2012 r., II UK 333/11, LEX 1274974, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2012 r., II UK 225/11, LEX nr 1215434, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 1998 r., II UKN 138/98, OSNP 1999 nr 13, poz. 440, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 24 czerwca 2015 r., III AUa 246/15, LEX nr 1746823, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 27 lutego 2013 r., III AUa 910/12, LEX nr 1282950). W rozpoznawanej sprawie przymiot taki należy przypisać kolejnym decyzjom organu rentowego przyznającym skarżącemu prawo do okresowej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 7 września 2010 r., aktualnie do 31 stycznia 2016 r.

Wobec wyjaśnienia w orzecznictwie podnoszonych przez wnioskodawcę kwestii, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnionych podstaw. Dlatego na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

l.n